

Zarząd przyjął uchwałą U/1212/4/Z/2017 z dnia 08.02.2017 projekt przedłożony przez p. Marcina Szczypiorskiego, Huberta Szaszkiewicza i Wacława Pruchniewicza jako obowiązujące Zasady Szkolenia Kadr Instruktorско-Trenerskich. Uchwałą nr U/1235/6/Z/2017 z dnia 2.03.2017 Zarząd zatwierdził zaproponowane zmodyfikowane ramy dla II ścieżki (ścieżka zawodnicza) i nową III ścieżkę (oparta o wyniki wychowanków) nadawania uprawnień szkoleniowcom PZJ

Poniższy końcowy tekst jednolity Zasad Szkolenia Kadr Instruktorско-Trenerskich w Jeździectwie zaakceptowany przez RSJ został zatwierdzony przez Zarząd PZJ w dniu 24.08.2017 roku uchwałą nr U/1392/16/Z/2017.

Zasady Szkolenia Kadr Instruktorско-Trenerskich w Jeździectwie

Zmiany w zasadach szkolenia kadr uwzględniają:

- dyrektywę UE z 2008 r w sprawie Europejskich Ram Kwalifikacji
- zmiany w ustawie o sporcie spowodowane ustawą z 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (deregulacyjną),
- wyniki Międzynarodowej Konferencji ds. Szkolenia Kadr – Warszawa, 18-19.11.2013,
- ustalenia Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Ministerstwa Edukacji w sprawie wprowadzenia Polskich i Sektorowych Ram Kwalifikacji wraz z założeniami Rady Ministrów do ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z 31 marca 2015 r. – **uchwalonej 22.12.2015, podpisanej przez Prezydenta A. Dudę 07.01.2016, opublikowanej w Dz.U. poz.64 w dniu 14.01.2016 r. ,**
- międzynarodowe standardy szkolenia kadr przyjęte przez IGEQ (International Group for Equestrian Qualification).

Przygotował zespół w składzie: Wacław Pruchniewicz, Hubert Szaszkiewicz, Marcin Szczypiorski na podstawie materiałów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej PZJ i Zespołu Szkoleniowego PZJ.

PREAMBUŁA

Szkoleniowcem PZJ jest osoba przygotowana do prowadzenia zajęć jeździeckich w sporcie masowym i wyczynowym, która wypełniła wszystkie kryteria i potwierdziła wiedzę na egzaminie organizowanym przez Polski Związek Jeździecki lub przez inne instytucje działające z upoważnienia PZJ.

W czasie pracy Szkoleniowiec PZJ zwraca szczególną uwagę na formowanie sylwetki jeźdźcy oraz posługiwanie się właściwie używanymi pomocami. W centrum uwagi musi być JEŹDZIEC.

Tylko perfekcyjne wyszkolenie jeźdźcy gwarantuje dobre przygotowanie konia oraz ujawnienie się jego wszystkich predyspozycji sportowych.

I

Struktura organizacyjna systemu szkolenia

§1

Rada Szkolenia Jeździeckiego

1. Rada Szkolenia Jeździeckiego (RSJ) jest organem opiniotwórczym i decyzyjnym w strukturach PZJ do spraw szkolenia kadr instruktorsko-trenerskich.
2. Zadania i uprawnienia RSJ:
 - a. określanie wymagań na poszczególne stopnie instruktorskie i trenerskie,
 - b. ustalanie zakresu i programu szkoleń w systemie ustawicznego doskonalenia kadr instruktorsko-trenerskich,
 - c. przedstawianie wspólnie z WZJ do zatwierdzenia Zarządowi PZJ kandydatów na Regionalnych/Wojewódzkich Koordynatorów Szkolenia Jeździeckiego,
 - d. nadzorowanie i monitorowanie systemu szkolenia i sporządzanie raportu o jego stanie raz na rok,
 - e. wnioskowanie do Zarządu PZJ o zaakceptowanie koniecznych zmian w Systemie Szkolenia.
3. Rada Szkolenia Jeździeckiego (RSJ) składa się z 5 - 7 członków. Sekretarzem RSJ jest pracownik biura PZJ. Członków Rady powołuje i odwołuje Zarząd PZJ. W przypadku wakat w RSJ, Zarząd PZJ powołuje innego członka.
4. Przewodniczący Rady:
 - a. Rada wybiera ze swego grona Przewodniczącego - oraz v-ce Przewodniczącego – ich kadencja trwa 4 lata.
 - b. Przewodniczący kieruje pracami Rady.
5. Sekretarz Rady:

Sekretarz Rady odpowiada za organizowanie posiedzeń, dokumentowanie jej prac, korespondencję, publikowanie decyzji, itp..
6. Członkowie Rady:
 - a. członkiem Rady może zostać doświadczony szkoleniowiec PZJ,
 - b. kadencja członków Rady trwa 4 lata
 - c. z uzasadnionych powodów Członków Rady może odwołać Zarząd PZJ przed upływem ich kadencji.

§2

Centralna Komisja Egzaminacyjna

1. Zarząd PZJ na wniosek RSJ powołuje Centralną Komisję Egzaminacyjną. W jej skład wchodzi członkowie RSJ i 10-16 egzaminatorów przez nią zaproponowanych, reprezentujących różne WZJ(OZJ).
2. Centralna Komisja Egzaminacyjna (CKE) jest naczelnym organem weryfikacji umiejętności i potwierdzania spełnienia kryteriów dla uzyskania uprawnień instruktorskich i trenerskich PZJ.
3. Do kompetencji CKE należy:
 - a. przeprowadzanie egzaminów na stopnie Instruktora Sportu PZJ i Trenera PZJ,
 - b. nadzorowanie działania Regionalnych/Wojewódzkich Komisji Egzaminacyjnych Polskiego Związku Jeździeckiego (R/WKE).
4. Pracami CKE kieruje przewodniczący RSJ.

§3

Regionalne/Wojewódzkie Komisje Egzaminacyjne

1. Regionalna/Wojewódzka Komisja Egzaminacyjna Polskiego Związku Jeździeckiego (R/WKE) jest regionalnym organem weryfikacji umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej oraz potwierdzania spełnienia kryteriów koniecznych dla uzyskania uprawnień Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ i Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ oraz Odznak Jeździeckich PZJ.
Do zadań R/WKE należy:
 - a. przeprowadzanie egzaminów na stopień Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ i Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ,
 - b. przeprowadzanie egzaminów i nadawanie brązowej, srebrnej i złotej odznaki jeździeckiej.
2. R/WKE ściśle współpracuje z Zarządem właściwego WZJ, merytorycznie jest podporządkowana RSJ.
3. W skład R/WKE wchodzi wszyscy egzaminatorzy z terenu działania konkretnego WZJ lub regionu.
4. Egzaminatorów powołuje i odwołuje RSJ na wniosek właściwego Zarządu WZJ.
5. Kandydaci na egzaminatorów muszą spełniać następujące warunki:
 - a. mieć uprawnienia co najmniej instruktora sportu,
 - b. mieć aktualną licencję szkoleniową PZJ,
 - c. przedstawić skierowanie od Regionalnego/Wojewódzkiego Koordynatora Szkolenia Jeździeckiego,
 - d. przejść szkolenie prowadzone przez Centralną Komisję Egzaminacyjną (CKE) dotyczące merytorycznej i formalnej strony przeprowadzania egzaminów na odznaki jeździeckie oraz na stopnie Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ i Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ.
6. Pracami R/WKE kieruje jej Przewodniczący powołany przez RSJ na 4-letnią kadencję, po uzgodnieniu kandydatury z Zarządem właściwego WZJ. Jeżeli w

składzie CKE powołany został egzaminator z danego regionu, przewodnictwo w R/WKE należy do tej osoby.

7. Przewodniczący R/WKE ma prawo proponować nowych członków komisji, zgłaszając ich kandydatury do akceptacji przez Zarząd Wojewódzkiego Związku Jeździeckiego. Po przeszkoleniu kandydaci są powoływani do składu R/WKE przez RSJ.
8. W przypadku otrzymania informacji o negatywnej ocenie pracy egzaminatora R/WKE, przewodniczący RSJ:
 - przeprowadza rozmowę wyjaśniającą,
 - umarza postępowanie w przypadku nie potwierdzenia się negatywnej oceny lub
 - decyduje o ewentualnym skierowaniu na dodatkowe przeszkolenie teoretyczne i praktyczne lub
 - wnioskuje do RSJ o skreślenie z listy egzaminatorów R/WKE.

§4 Egzaminy

1. Przy wszystkich egzaminach na stopnie instruktorskie PZJ i trenerskie PZJ obowiązuje minimum trzyosobowy skład komisji egzaminacyjnej.
2. Przy egzaminach na odznaki jeździeckie PZJ obowiązuje co najmniej dwuosobowy skład komisji egzaminacyjnej (na odznakę złotą – trzy w tym min. 1 z CKE).
3. Za powoływanie komisji egzaminacyjnych, a także za równomierne obciążanie pracą w komisjach egzaminacyjnych CKE i KER/WKE odpowiadają ich przewodniczący.
4. Członkowie RSJ mogą uczestniczyć również w komisjach egzaminacyjnych R/WKE.
5. W skład komisji egzaminacyjnej R/WKE mogą wchodzić w razie konieczności egzaminatorzy z innych województw.
6. Osób przystępujących do egzaminów nie obowiązuje rejonizacja terytorialna.
7. Egzaminatorzy otrzymują wynagrodzenie za udział w pracach CKE i R/WKE zgodnie z cennikiem PZJ. Wszelkie koszty związane z przeprowadzeniem egzaminów pokrywają osoby egzaminowane.

§5 Regionalni/Wojewódzcy Koordynatorzy Szkolenia Jeździeckiego

1. Regionalnym/Wojewódzkim Koordynatorem Szkolenia Jeździeckiego może zostać szkoleniowiec wytypowany przez RSJ, spełniający następujące wymagania:
 - a. ma uprawnienia minimum Instruktora Sportu PZJ,
 - b. ma aktualną licencję szkoleniowca PZJ,
 - c. ma akceptację właściwych terytorialnie zarządów WZJ.
2. Kadencja Regionalnego/Wojewódzkiego Koordynatora trwa 4 lata.
3. Regionalni/Wojewódzcy Koordynatorzy Kadr Instruktorskich działają w oparciu o wytyczne Rady Szkolenia Jeździeckiego.
4. Do zadań Wojewódzkich Koordynatorów Szkolenia Jeździeckiego należy:
 - a. organizacja seminariów w ramach ustawicznego doskonalenia kadr instruktorsko-trenerskich,
 - b. nadzorowanie organizacji seminariów i kursów przygotowawczych do egzaminów na stopnie Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ i Instruktora

Jeździectwa Powszechnego PZJ oraz zgłaszanie ich do kalendarza szkoleń PZJ,

5. organizowanie i przeprowadzanie egzaminów licencyjnych na III licencję w skokach przez przeszkody powołując do komisji Arbitra Stylu Jeźdźca. Dla realizacji powyższych zadań Regionalny/Wojewódzki Koordynator Szkolenia Jeździeckiego powołuje swoich zastępców, spełniających następujące kryteria:
 - a. mieć co najmniej stopień instruktora sportu PZJ,
 - b. czynnie prowadzić działalność szkoleniową i mieć aktualną licencję PZJ,
 - c. mieć akceptację Zarządu Wojewódzkiego Związku Jeździeckiego.

§6

Przepisy przejściowe i końcowe.

1. Wszystkie uprawnienia instruktorskie i trenerskie uzyskane przed wprowadzeniem nowych przepisów i uznawane przez PZJ zachowują swoją ważność i będą przez PZJ honorowane.
2. Dotychczasowi „instruktorzy rekreacji ruchowej”, którzy otrzymali ten stopień na kursach organizowanych pod egidą PZJ, wraz z otrzymaniem licencji szkoleniowej otrzymają nową legitymację „Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ”.
3. Dotychczasowi „Instruktorzy rekreacji ruchowej”, którzy otrzymali ten stopień na kursach nie autoryzowanych przez PZJ i instruktorzy hipoterapii, mogą aplikować do tytułu Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ pod warunkiem uczestnictwa w szkoleniu kwalifikacyjnym.
4. Wszystkie szkolenia licencyjne odbyte do dnia uprawomocnienia niniejszej regulacji zachowują swoją ważność i są podstawą do przedłużenia licencji PZJ.
5. Wszyscy instruktorzy i trenerzy do wniosku o wydanie lub przedłużenie ważności licencji muszą załączyć zaświadczenie o zaliczeniu kurs pierwszej pomocy przedmedycznej.

„Zasady szkolenia kadr instruktorsko-trenerskich w jeździectwie” wchodzi w życie w dniu 1 września 2017r. na podstawie uchwał Zarządu Polskiego Związku Jeździeckiego nr U/1212/4/Z/2017 z dnia 08.02.2017, nr U/1235/6/Z/2017 z dnia 2.03.2017 oraz nr U/1392/16/Z/2017 z dnia 24.08.2017 r..

1. W systemie szkolenia PZJ wyróżniamy stopnie instruktorsko- trenerskie:

1. Instruktor Jeździectwa Powszechnego PZJ /IJP/	- 3 poziom PRK
2. Instruktor Szkolenia Podstawowego /ISP/	- 4 poziom PRK
3. Instruktor Sportu	- 5 poziom PRK
4. TrenerII	- 6 poziom PRK
5. Trener I	- 7 poziom PRK

Zarząd PZJ przyznaje honorowy tytuł **Trenera Mentora** za wybitne wyniki podopiecznych. Zainteresowany Trener I składa wniosek wraz z dokumentacją wyników do Zarządu za pośrednictwem RSJ.

PRK – Polska Sektorowa Rama Kwalifikacji w Sporcie

2. Stopnie szkoleniowe określone w punktach 1.1 do 1.5 nadaje Zarząd PZJ na podstawie egzaminu zdanego przed CKE.
3. System szkoleniowy przewiduje 3 ścieżki zdobywania uprawnień instruktorsko – trenerskich.
4. Ścieżka I - rozpoczyna się obowiązkowym kursem przygotowawczym na najniższy stopień instruktorski, po którym następuje egzamin na stopień Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ, dalej kolejne kursy na wyższe szczeble i odpowiednie do kwalifikacji egzaminu.
5. Ścieżka II – zawodnicza. Osoby mające odpowiednie wyniki własne mogą przystąpić do pełnego egzaminu, jednak z pominięciem uczestnictwa w kursie przygotowawczym.
6. Ścieżka III – wyniki wychowanków. Osoby, które wyszkoliły odpowiednią ilość zawodników – medalistów, mogą wnioskować o nadanie im tytułu szkoleniowca, jeśli osiągnięcia sportowe ich podopiecznych wypełniają normy określone dla odpowiedniego poziomu.
7. Egzaminy będą przeprowadzane przez CKE według wcześniej ustalonego harmonogramu w ośrodkach certyfikowanych i po uzyskaniu zgody Zarządu również ośrodkach II kategorii.

Uwaga!

Do końca 2018 roku istnieje możliwość otrzymania lub podwyższenia uprawnień szkoleniowych skróconą ścieżką na podstawie wyników wychowanków. Warunkiem ubiegania się o nadanie uprawnień jest:

a - ukończony 18. rok życia,

b - wykazanie się co najmniej średnim wykształceniem,

d - złożenie oświadczenia o tym, że nie było się skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 41 ustawy o sporcie (Dz. U. z 014 r., poz.715)

e - przedstawienie zaświadczenia/certyfikatu o ukończeniu szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej

f - przedstawienie ważnego ubezpieczenia od NW

oraz spełnienie następujących warunków:

Wariant A – NADANIE tytułu instruktora lub trenera.

- **Instruktor Jeździectwa Powszechnego PZJ** – brak możliwości skrócenia ścieżki

- **Instruktor Szkolenia Podstawowego PZJ** – zdobyte przez wychowanków 2 medale Mistrzostw Okręgu (min. od juniorów mł.) + 2 wychowanków z II klasą sportową lub zamiennie 4 z III lub 10 wychowanków z brązową odznaką i 5 ze srebrną.

Ponadto KONIECZNOŚĆ uzyskania opinii od rekomendowanego trenera PZJ potwierdzającej predyspozycje i odpowiednie przygotowanie merytoryczne

- **Instruktor Sportu PZJ** - 2 wychowanków posiadających min. I klasę sportową lub 4 z II klasą sportową i min. 2 medale OM/PP/HPP/MP Ponadto pozytywną opinię trenera PZJ.

- **Trener II PZJ**- 2 wychowanków z I klasą sportową + min. 2 medale MP (S, MJ, J, U-25) lub 1 medal ME. Bez karencji na niższych szczeblach.

- **Trener I PZJ**- trzyletni staż pracy w charakterze trenera II klasy + udokumentowanie karier sportowych swoich wychowanków w postaci: uzyskanych 2 klas mistrzowskich S, MJ w dyscyplinach wierzchowych lub zdobycia 4 medali MPJun lub 3 medali MPMJ, MPS

Wariant B – przystąpienie do egzaminu na odpowiedni szczebel bez kursów przygotowawczych.

- **Instruktor Jeździectwa Powszechnego PZJ** – brak możliwości skrócenia ścieżki

- **Instruktor Szkolenia Podstawowego PZJ** – wyszkolenie wychowanków, do minimum 10 Brązowych Odznak Jeździeckich i 5 Srebrnych Odznak Jeździeckich

- **Instruktor Sportu PZJ** – 10 Srebrnych Odznak, 5 Złoty Odznak, 5x III klasę sportową, lub wymiennie: 2x min. II klasę sportową lub 2x medal Mistrzostw Polski w dowolnej kategorii wiekowej, lub 2 medale OM/PP/HPP/MP oraz opinia trenera

- **Trener II** - 2 wychowanków z I klasą sportową. Osoby muszą posiadać tytuł IS min. przez rok.

- **Trener I** – tylko wariant A.

I. Instruktor Jeździectwa Powszechnego PZJ

1. Uprawnienia „Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ” uprawniają do:

- a - prowadzenia jazd rekreacyjnych,
- b - wydawania odznaki „Jeźdźę Konno”,
- c - otrzymania certyfikatu PZJ przez ośrodek, w którym pracuje szkoleniowiec z takimi uprawnieniami, pod warunkiem spełnienia innych kryteriów określonych w „Regulaminie Certyfikacji Ośrodków PZJ”.

2. Warunkiem ubiegania się o stopień „Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ” jest:

- a - ukończony 18. rok życia,
- b - wykazanie się co najmniej średnim wykształceniem,
- c - posiadanie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uprawiania jazdy konnej,
- d - złożenie oświadczenia o tym, że nie było się skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 41 ustawy o sporcie (Dz. U. z 014 r., poz.715)
- e - przedstawienie ważnego ubezpieczenia od NW
- f - zdanie z wynikiem pozytywnym egzaminu przed R/WKE

3. Kandydat na stopień „Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ” po zakończeniu kursu musi znać:

- a - etyczne podstawy użytkowania koni oraz podstawy etyki jeźdźcy i szkoleniowca,
- b - podstawy psychologii koni i zasady postępowania z nimi,
- c - podstawy anatomii i fizjologii koni, ważniejszych chorób koni i pierwszej pomocy weterynaryjnej,
- d - podstawy wiedzy o pokroju i umaszczeniu koni,
- e - chody koni – ich wady i błędy,
- f - podstawy wiedzy z utrzymania, żywienia i pielęgnacji koni,
- g - podstawy podkownictwa,
- h - zasady bezpieczeństwa w stajni, podczas jazd na maneżu i w terenie, ocenę bezpiecznego stroju jeźdźcy oraz podstawy pierwszej pomocy przedmedycznej,
- i - biologiczne podstawy rekreacji ruchowej,
- j - zasady kierowania grupą jeździecką (psychologiczne i rozwojowe różnice w prowadzeniu zajęć z różnymi grupami wiekowymi i o różnym stopniu sprawności fizycznej),
- k - zasady doboru koni do jeźdźców, formowania zastępu,
- l - zasady stosowania odpowiednich obciążeń w stosunku do jeźdźców i koni, zapobiegania wypadkom podczas jazdy konnej,
- ł - terminologię jeździecką, komendy jeździeckie, figury na ujeżdżalni,
- m - zasady podstawowego wyszkolenia konia i jeźdźcy,
- n - różne rodzaje dosiada oraz działanie i współdziałanie pomocy,
- o - zasady nauczania początkujących, pracy na koziołkach (cavaletti), zasady jazdy w terenie,
- p – zasady gier i zabaw jeździeckich oraz organizacji imprez jeździeckich,

- r – rodzaje sprzętu jeździeckiego i jego prawidłowe dopasowanie, w tym używanie wodzy pomocniczych oraz sprzętu do lonżowania,
- s - zasady prawidłowego lonżowania - szkolenie konia i jeźdźca na lonży,
- t - zasady transportu koni.

4. Egzamin przed R/WKE składa się z następujących części:

1. egzamin praktyczny

- a. metodyczno/szkoleniowy – prowadzenie zajęć z grupą na ujeżdżalni,
- b. szkolenie początkującego jeźdźca na lonży,
- c. egzamin końcowy praktyczny jest na poziomie brązowej odznaki jeździeckiej i po wniesieniu opłaty do PZJ uprawnia do jej otrzymania.

2. **egzamin teoretyczny** – z zakresu materiału objętego tematami podanymi w punkcie 3.. Omówienie przed Komisją własnych zajęć praktycznych jest integralną częścią egzaminu teoretycznego.

Powtórzenie zdawania nie zaliczonego egzaminu jest możliwe po upływie co najmniej sześciu miesięcy. Egzamin poprawkowy może być zdawany dwukrotnie. W przypadku nie zaliczenia egzaminów poprawkowych obowiązuje dwuletnia karencja. Wszystkie koszty związane z egzaminami pokrywają kandydaci lub instytucje/kluby delegujące.

Literatura obowiązkowa dla „Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ”:

1. Pruchniewicz, Waclaw : Akademia Jeździecka. Wydawca: AJ, Warszawa 2003
2. Zasady jazdy konnej – cz.1 – Podstawowe wykształcenie jeźdźcy i konia. Wydawca: PZJ, Warszawa 2003
3. Zasady jazdy konnej – cz.3 – Lonżowanie. Wydawca: PZJ, Warszawa 2005
4. Jak nauczać jeździectwa. Podręcznik dla instruktorów i trenerów. Wydawca: AJ, Warszawa 2008
5. Heuschmann, Gerd : Nos do przodu! Wydawca: AJ, Warszawa 2012

II. Instruktor Szkolenia Podstawowego PZJ

1. Uprawnienia „Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ” uprawniają do:

- a - prowadzenia nauki jazdy konnej,
- b - prowadzenia szkolenia sportowego dzieci, juniorów i osób dorosłych we wszystkich wierzchowych dyscyplinach jeździeckich,
- c - otrzymania certyfikatu PZJ przez ośrodek, w którym pracuje szkoleniowiec z takimi uprawnieniami, pod warunkiem spełnienia innych kryteriów określonych w „Regulaminie Certyfikacji Ośrodków PZJ”.

2. Warunkiem uzyskania uprawnień jest:

- a - ukończony 18 rok życia,
- b - wykazanie się co najmniej średnim wykształceniem,
- c – posiadanie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uprawiania jazdy konnej,
- d – złożenie oświadczenia o tym, że nie było się skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 41 ustawy o sporcie (Dz. U. z 014 r., poz.715),
- e - przedstawienie zaświadczenia/certyfikatu o ukończeniu szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, lub ukończenie egzaminu na stopień Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ, obejmującego Biologiczne podstawy rekreacji ruchowej i bezpieczeństwo i pierwszą pomoc przedmedyczną,
- e - posiadać srebrną odznakę jeździecką.
- f - przedstawienie ważnego ubezpieczenia NW i OC w związku z wykonywaniem zawodu szkoleniowca w jeździectwie,
- g - zdanie z wynikiem pozytywnym egzaminu przed R/WKE.

3. Kandydat na „Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ” musi mieć wiedzę i kompetencje „Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ”, rozszerzone o następujące zagadnienia:

- a - znajomość i zrozumienie zasad skali szkoleniowej
 - takt
 - rozluźnienie
 - kontakt
 - impuls
 - prostowanie
 - zebranie
- b - znajomość fizjologicznych podstaw treningu sportowego
- c - znajomość podstawowych zasad kontroli treningu
- d – znajomość podstaw nauki skoków przez przeszkody

4. Egzamin przed R/WKE składa się z następujących części:

A. egzamin praktyczny

- a. z jazdy konnej – ujeżdżeniowy i skokowy – na poziomie norm na III klasę sportową.
Z egzaminu praktycznego w części ujeżdżeniowej zwalniani są zawodnicy, którzy w karierze sportowej mieli lub mają III klasę sportową w ujeżdżeniu lub w wkkw.
Z egzaminu praktycznego w części skokowej zwalniani są zawodnicy, którzy w karierze sportowej mieli lub mają III klasę sportową w skokach lub w wkkw.

Egzamin końcowy praktyczny jest na poziomie złotej odznaki jeździeckiej i po wniesieniu opłaty do PZJ uprawnia do jej otrzymania.

- b. – metodyczno/szkoleniowy – prowadzenie zajęć na ujeżdżalni z zawodnikami indywidualnymi.
- c. – osoby, które nie zdały egzaminu na IJP, także prowadzenie zajęć z grupą na ujeżdżalni oraz szkolenie początkującego jeźdźca na lonży

B. egzamin teoretyczny – z zakresu materiału objętego tematami podanymi w punkcie 3.

Powtórzenie zdawania niezaliczonego egzaminu jest możliwe po upływie co najmniej sześciu miesięcy. Egzamin poprawkowy może być zdawany dwukrotnie. W przypadku nie zaliczenia egzaminów poprawkowych obowiązuje dwuletnia karencja. Koszty egzaminów pokrywają kandydaci lub instytucje/kluby delegujące.

**Literatura obowiązkowa – jak dla „Instruktora Jeździectwa Powszechnego PZJ”
oraz:**

1. Zasady jazdy konnej – cz.2 – Zaawansowane wyszkolenie jeźdźcy i konia. Wydawca: PZJ, Warszawa 2004
2. Szaszkiewicz, Hubert: Sztuka jazdy konnej. Wydawca: Stajnia – sklep jeździecki, Warszawa 2013
3. Klimke, Reiner/ Klimke, Ingrid: Podstawowe szkolenie młodego konia. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2009

III. Instruktor Sportu PZJ w dyscyplinach: ujeżdżenie, skoki, wkkw, sportowe rajdy konne

1. Stopień „Instruktora Sportu PZJ” można uzyskać:

- a - dla jeździectwa obejmującego wszystkie wierzchowe dyscypliny jeździeckie - ujeżdżenie, skoki, wkkw, sportowe rajdy konne lub
- b - w określonej dyscyplinie jeździeckiej – np. „Instruktor Sportu PZJ w Dyscyplinie Ujeżdżenia”.

2. Uprawnienia „Instruktora Sportu PZJ” pozwalają na:

- a - prowadzenie szkolenia sportowego bez ograniczeń w ramach uprawnień,
- b - otrzymanie certyfikatu PZJ przez ośrodek, w którym pracuje szkoleniowiec z takimi uprawnieniami, pod warunkiem spełnienia innych kryteriów określonych w „Regulaminie Certyfikacji Ośrodków PZJ”.

3. Warunkiem przystąpienia do egzaminu na stopień instruktora sportu jest:

- a - ukończony 21. rok życia,
- b - świadectwo dojrzałości (matura),
- c - osiągnięcie w karierze sportowej minimum II klasy sportowej w jednej z wierzchowych dyscyplin jeździeckich; - zawodnicy z minimum I klasą sportową nie są zobligowani do zdobycia wcześniej uprawnień „instruktora jazdy konnej PZJ”,
- d - skierowanie od trenera I klasy potwierdzające odpowiednie predyspozycje kandydata do pełnienia funkcji szkoleniowca,
- e – złożenie oświadczenia o tym, że nie było się skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 41 ustawy o sporcie (Dz.U. z 014 r., poz.715),
- f - przedstawienie zaświadczenia/certyfikatu o ukończeniu szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej,
- g - przedstawienie ważnego ubezpieczenia NW i OC w związku z wykonywaniem zawodu szkoleniowca w jeździectwie,
- h - zdanie przed CKE z wynikiem pozytywnym egzaminu z zakresu materiału objętego programem; – kandydatowi podczas egzaminu powinien towarzyszyć trener, który zgłosił gotowość swojego podopiecznego do egzaminu i jest gwarantem odpowiedniego jego przygotowania.

4. Kandydat na „Instruktora Sportu PZJ” musi mieć ugruntowaną wiedzę i kompetencje „Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ”, rozszerzone o następujące tematy:

- a. Struktura organizacyjna sportu i jeździectwa w Polsce,
- b. Historia jeździectwa, wielcy teoretycy i praktycy oraz ich szkoły,
- c. Budowa i funkcjonowanie ciała ludzkiego:
 - podstawy anatomii,
 - podstawy fizjologii,
 - wybrane elementy medycyny sportowej,
 - pokonywanie lęku,
- d. Instruktor sportu – jego rola i zadania w systemie szkolenia sportowego.
 - 1. Podstawowa wiedza pedagogiczna:

- podstawy uczenia się i związanych z nim procesów,
 - analiza grupy,
 - planowanie nauczania,
 - podstawy metodyczne nauczania,
 - konspekt jednostki treningowej.
2. Teoria nauczania:
- dydaktyka zajęć jazdy konnej,
 - formy organizacyjne zajęć jazdy konnej,
 - pomoce dydaktyczne w nauce jazdy konnej,
 - aspekty psychologiczne,
3. Teoria i nauczanie ruchu:
- nauczanie ruchu,
 - podstawy motoryki,
 - ćwiczenia uzupełniające i rozszerzające umiejętności jeździeckie.
- e. Etapy wyszkolenia jeźdźcy:
- szkolenie w zakresie podstawowej wiedzy jeździeckiej,
 - nauka dosiadać i oddziaływanie pomocy.
- f. Jeździec – wymagane predyspozycje fizyczne i psychiczne do uprawiania poszczególnych dyscyplin jeździeckich. Dobór pary: koń – jeździec.
- g. Teoria sportu i planowanie treningu:
- planowanie treningu,
 - fizjologia wysiłku sportowego,
 - najważniejsze zasady treningu,
 - metody treningowe w zakresie doskonalenia sprawności i nauczania umiejętności
- h. Szczegółowy opis konia. Identyfikacja konia na podstawie diagramu.
- i. Analiza cech pokroju koni sportowych ważnych dla poszczególnych dyscyplin. Sportowe linie hodowlane i ich wybitni przedstawiciele.
- j. Chody koni, wady i błędy. Ocena jakości ruchu i stylu skoku.
- k. Fizjologia konia – adaptacja organizmu konia do wysiłku.
- l. Metodyka pracy z młodymi końmi – dojrzałość psychiczna i fizyczna. Logika skali szkoleniowej – szkolenie podstawowe koni.
- m. Teoria jazdy konnej:
- teoria i praktyka treningu ujeżdżeniowego,
 - teoria i praktyka treningu skokowego,
 - teoria i praktyka treningu wytrzymałościowego – wkwk i sportowe rajdy długodystansowe,
 - teoria i praktyka lonżowania – cel, rodzaje pracy na lonży, niezbędny sprzęt i pomoce.
- n. Praca z końmi trudnymi lub zepsutymi.
- o. Kontrolowanie treningu – obserwacja, parametry fizjologiczne, obraz krwi i jego interpretacja. Zapis obciążeń treningowych.
- p. Żywnienie koni – budowa układu pokarmowego - rodzaje pasz, normy i dawki. Specyficzne dodatki pokarmowe dla koni wyczynowych.
- r. Sprzęt jeździecki – jego rodzaje - dopasowanie do jeźdźcy i konia. Sprzęt pomocniczy i ochronny.
- s. Udział w zawodach – fizyczne i psychiczne przygotowanie do startu, transport, postępowanie w obcej stajni, trening na zawodach, oglądanie placu konkursowego, tras próby terenowej, rozprężanie przed startem, przejazd konkursowy, analiza przejazdu, pielęgnacja konia po zawodach.

5. Egzamin końcowy

Egzamin przed CKE składa się z następujących części :

Ujeżdżenie

Kandydaci zdają egzamin praktyczny na koniu z kielżnem wędzidłowym. Muszą zademonstrować:

- umiejętności jeździeckie, które dają dobre podstawy do treningu powierzonych im koni,
- właściwą postawę jeźdźcy w trzech chodach,
- jazdę na koniach posłusznie reagujących na pomoce dosiada, łydki i ręki,
- utrzymanie właściwego balansu i koordynację w trzech chodach podczas jazdy zarówno w strzemionach jak i bez strzemion, w jeździe podstawowych figur jeździeckich i ćwiczeń (w czasie przejść z jednego chodu w drugi oraz w danym chodzie), zwroty na przodzie, zwroty na zadzie, ustępowanie od łydki, łopatką do wewnątrz, kontrgalop oraz zwykła zmiana nogi),
- jazdę pokazującą najlepsze możliwości dosiadanego konia,
- umiejętność dyskusowania na temat postępów konia podczas treningu oraz zrozumienie podstawowych zasad skali szkoleniowej.

Egzaminatorzy mają prawo poprosić zdającego o zademonstrowanie pracy na drugim koniu.

Z egzaminu praktycznego w części ujeżdżeniowej zwalniani są zawodnicy, którzy w karierze sportowej zdobyli minimum II klasę sportową w ujeżdżeniu lub w wkkw.

Skoki

Kandydaci demonstrują skoki przez przeszkody parkurowe na koniu z kielżnem wędzidłowym. Muszą pokazać:

- pewny (bezpieczny) zrównoważony dosiad w czasie skoków przez przeszkody parkurowe o wysokości około 110 cm, umiejętność regulacji tempa i chodu zgodnie z panującymi warunkami i stopniem wytrenowania koni,
- dobrą równowagę w czasie najazdu, skoku oraz lądowania, jak i w jeździe pomiędzy przeszkodami,
- pewne i efektywne pokonywanie niskich przeszkód parkurowych,
- umiejętność dyskusowania na temat postępów konia podczas treningu oraz zrozumienie podstawowych zasad właściwego treningu skokowego.

Egzaminatorzy mają prawo poprosić zdającego o zademonstrowanie pracy na drugim koniu.

Z egzaminu praktycznego w części skokowej zwalniani są zawodnicy, którzy w karierze sportowej zdobyli minimum II klasę sportową w skokach lub w wkkw.

Zarządzanie stajnią

Kandydaci będą egzaminowani z umiejętności praktycznych oraz z teorii.

Praktyczne zadania

- pielęgnacja konia,
- właściwa kondycja oraz żywienie w czasie przygotowań do zawodów,
- właściwe zastosowanie i dopasowanie sprzętu jeździeckiego i jego pielęgnacja,
- przygotowanie konia do transportu,
- ocena zachowania i stanu zdrowia konia,
- ocena stanu końskich kończyn i podków.

Teoria

- zarys historii światowego i polskiego sportu jeździeckiego,
- teoria jeździectwa, podstawy teorii poszczególnych dyscyplin: ujeżdżenia, skoków, wkw i sportowych rajdów długodystansowych,
- podstawy teorii sportu,
- zasady kontroli treningu,
- podstawy hodowli koni,
- zdrowie konia oraz postępowanie z koniem chorym,
- utrzymanie konia w dobrej kondycji,
- zrozumienie podstawowych zasad żywieniowych, biorąc pod uwagę różnice między końmi,
- podstawy fizjologii – ze szczególnym uwzględnieniem układów oddychania i krążenia,
- podstawowa wiedza o wyposażeniu stajni.

Nauczanie (w tym zajęć prowadzonych w języku obcym – dla kandydatów do otrzymania paszportu IGEQ):

- przekazanie uczniom zrozumienie natury konia,
- zrozumienie bezpiecznego wyposażenia konia i jeźdźca jako priorytetu w nauczaniu i podczas jazd,
- nauczanie właściwego dosiada ujeżdżeniowego i skokowego,
- prowadzenie zajęć ujeżdżeniowych i skokowych dla jeźdźców indywidualnych i w grupach,
- motywowanie jeźdźców oraz plan prowadzonych zajęć,
- zastosowanie odpowiednich ćwiczeń dla konia i jeźdźca wynikających z praktyki nauczania,
- zrozumienie czynników wpływających na efektywność nauczania konia i jeźdźca,
- pokazanie dobrych umiejętności przekazywania informacji.

Kandydaci muszą wykazywać się umiejętnością dyskusowania na tematy związane z prawidłowym nauczaniem.

Egzamin końcowy zdawany jest na koniach będących w dyspozycji kandydata o poziomie wyszkolenia odpowiadającym klasie N w ujeżdżeniu i klasie P w skokach.

Powtórzenie nie zaliczonego egzaminu jest możliwe po upływie co najmniej sześciu miesięcy. Egzamin poprawkowy można zdawać dwukrotnie. W przypadku nie zaliczenia egzaminów poprawkowych obowiązuje dwuletnia karencja.

Wszystkie koszty związane z egzaminami pokrywają uczestnicy lub instytucje/kluby delegujące.

Literatura obowiązkowa – jak dla „Instruktora Szkolenia Podstawowego PZJ” oraz:

Bartle, Christopher : Trening konia sportowego. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2010.

Hinnemann, Johann ; Baalen, Coby van : Ujeżdżenie jest proste. Wydawca: AJ, Warszawa 2007

Pollmann-Schweckhorst, Elmar : Trening konia skokowego. Wydawca: AJ, Warszawa 2006

Robert Michel : Notatnik mistrza. Wydawca: AJ, Warszawa 2011

Higgins Gillian/ Stephanie M : Anatomia i fizjologia w treningu koni. Wydawca: AJ, Warszawa 2013

Paalman Anthony : Jeździectwo – skoki przez przeszkody. Wydawca: Galaktyka 2011

Trener II PZJ

1. Stopień Trenera II PZJ można uzyskać:

- a. dla jeździectwa obejmującego wszystkie dyscypliny wierzchowe - „Trener PZJ”,
- b. specjalistyczny, dla poszczególnych dyscyplin jeździeckich:
 - a. ujeżdżenia
 - b. skoków
 - c. wkkw
 - d. sportowe rajdy konne

2. Stopień Trenera II PZJ uprawnia do:

- a. prowadzenia szkolenia jeździeckiego bez ograniczeń w ramach posiadanej specjalizacji,
- b. otrzymania certyfikatu PZJ przez ośrodek, w którym pracuje szkoleniowiec z takimi uprawnieniami, pod warunkiem spełnienia innych kryteriów określonych w „Regulaminie Certyfikacji Ośrodków PZJ”.

3. Warunki uzyskania stopnia Trenera II PZJ:

- a. ukończony 25. rok życia,
- b. wykształcenie wyższe,
- c. pięć lat udokumentowanej pracy jako Instruktor Sportu PZJ,
- d. udokumentowany wynik podopiecznych – minimum I kl. sportowa zdobyta przez dwóch wychowanków lub klasa mistrzowska jednego,
- e. dla osób które nie mogą wykazać się wynikami wychowanków, ale uzyskują tytuł trenera w związku z ukończeniem odpowiednich studiów, mogą po odbyciu stażu u Trenera Mentora zdać egzamin z przygotowania jeźdźca oraz egzamin teoretyczny.
- f. skierowanie od trenera I klasy potwierdzające odpowiednie predyspozycje kandydata do pełnienia funkcji szkoleniowca,
- g. oświadczenie o tym, że nie było się skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 41 ustawy o sporcie (Dz.U. z 014 r., poz.715),
- h. zdanie przed CKE z wynikiem pozytywnym egzaminu z zakresu materiału objętego programem; – kandydatowi podczas egzaminu towarzyszy trener, który zgłosił gotowość swojego podopiecznego do egzaminu i jest gwarantem odpowiedniego jego przygotowania.

4. Wymagania wobec kandydatów na stopień Trenera II PZJ:

- a. umiejętności i wiedza wymagane dla stopnia Instruktora Sportu PZJ,
- b. wiedza z zakresu teorii jazdy konnej,
- c. praktyczne prowadzenie jazd i treningów,

Tytuł trenera II klasy o określonej specjalności uzyskuje się po zdaniu egzaminu praktycznego i teoretycznego wg poniższych zasad:

Lonżowanie

Umiejętność lonżowania w trakcie pracy treningowej z koniem, zwiększająca jego efektywność. Umiejętność wykorzystania wodzy pomocniczych w zależności od potrzeb.

Zarządzanie stajnią

Kandydaci będą egzaminowani z praktycznych umiejętności oraz z teorii

Praktyczne zadania:

- ustalanie dawek żywieniowych dla koni różnych dyscyplin i o różnym stopniu obciążeń treningowych i startowych,
- zastosowanie specjalistycznych bandaży podczas treningów i po urazach,
- ocena budowy i ruchu konia,
- ocena stanu zdrowia konia,
- ocena prawidłowego i nieprawidłowego wyposażenia stajni,
- właściwe użytkowanie koni w sporcie, w szkółkach jeździeckich oraz podczas rajdów,
- pielęgnacja i użytkowanie pastwisk,
- podstawy hodowli koni,
- fizjologia koni w połączeniu z oceną stanu zdrowia i pierwsza pomoc.

Nauczanie

Kandydat musi być przygotowany do prowadzenia zajęć indywidualnych oraz grupowych na podstawowym poziomie ujeżdżenia i skoków (w tym zajęć prowadzonych w języku obcym – dla kandydatów do otrzymania paszportu IGEQ):

- elementy nauczania z poziomu instruktora sportu muszą być rozszerzone i skonsolidowane,
- nauczanie indywidualnych jeźdźców oraz grup na podstawowym poziomie ujeżdżenia,
- praca nad polepszeniem ruchów bocznych, w tym łopatka do wewnątrz,
- praca nad kontrgalopem i zwykłymi zmianami nogi w galopie,
- praca nad piruetami w stępie oraz skracanie i wydłużanie chodów,
- demonstracja prawidłowych skoków na wysokości 110 cm oraz właściwe wyczucie dystansu pomiędzy przeszkodami,
- zrozumienie oraz wiedza na temat odległości i dystansów. Wykorzystanie różnych dystansów w pracy z koniem,
- prowadzenie treningu na przeszkodach naturalnych i terenowych,
- umiejętność dyskusji o problemach technicznych związanych z jazdą na czworoboku i występujących podczas skoków,
- umiejętność motywowania jeźdźców. Planowanie treningów, ich kontrola i ocena. Zwiększanie wymagań. Przekazywanie informacji jeźdźcom, pochwały.

Powtórzenie nie zaliczonego egzaminu jest możliwe po upływie co najmniej sześciu miesięcy. Egzamin poprawkowy można zdawać dwukrotnie. W przypadku nie zaliczenia egzaminów poprawkowych obowiązuje dwuletnia karencja.

Wszystkie koszty związane z egzaminami pokrywają uczestnicy lub instytucje/kluby delegujące.

Literatura obowiązkowa– jak dla „Instruktora Sportu PZJ” oraz:

Müseler, Wilhelm : Nauka jazdy konnej. Wydawca: PWRiL, Warszawa 2011

Kottas-Heldenberg, Arthur; Rowbotham, Julie : Kottas o ujeżdżeniu. Wydawca: Świadome jeździectwo. Warszawa 2013
Némethy, Bertalan de : Metoda Némethy. Wydawca: JiK i PZJ 1997
Bompa, Tudor; Haff, G : Perodyzacja – Teoria i metodyka treningu. Wydawca: COS, Warszawa 2010
Martens, R : Jak być skutecznym trenerem. Wydawca: COS, Warszawa 2009

Wykaz literatury uzupełniającej:

Allen, Linda L. : 101 ćwiczeń dla skoczka. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2006
Auty, Islay : Coaching w jeździectwie. Wydawca: AJ, Warszawa 2013
Ballou, Jec Aristotle : 101 ćwiczeń z dresażu. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2007
Blignault, Karin : Biomechanika ruchu konia dla jeźdźców. Wydawca: Świadome jeździectwo, Warszawa 2011
Chrzanowski, Sz : Żywnienie koni. Wydawca: „Wieś Jutra”, Warszawa 2014
Chrzanowski, Sz : Łojek, A; Łojek, J; Hodowla I użytkowanie koni. T.I-II. Wydawca: SGGW, Warszawa 2013
Dzięciołowski, Piotr : Mistrzowie Polski. Wydawca: AJ, Warszawa 2010
Heimsoeth, Antje : Trening mentalny dla jeźdźców. Wydawca: AJ, Warszawa 2011
Henderson, Carolyn : Sprzęt i akcesoria jeździeckie. Wydawca: AJ, Warszawa 2014
Hess, Ch./Schlemm, P. : Jak lepiej jeździć konno - w czym tkwi problem. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2008.
Hess, Christoph : Jak lepiej jeździć konno – dla zaawansowanych. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2009
Heuschmann, Gerd : Gdyby konie mogły krzyczeć ... Wydawca: AJ, Warszawa 2007
Higgins, Gillian i Stephanie Martin : Jak porusza się Twój koń. Wydawca: AJ, Warszawa 2011
Hill, Cherry : 101 ćwiczeń na ujeżdżalni. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2008
Hill, Cherry : 101 ćwiczeń z ziemi. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2014
Meyners, Eckart : Ćwiczenia w siodle. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2011
Mickunas, Wojciech : Trener radzi. Wydawca: Galaktyka, Łódź 2004
Neumann-Cosel, Isabelle von : Język koni – język ludzi. Porozumienie jest możliwe! Wydawca: AJ. Warszawa 2007
Pavord, Tony & Marcy : Choroby koni. Weterynaria praktyczna. Wydawca: AJ, Warszawa 2013
Przewodnik dla sędziów – Podręcznik Ujeżdżenia FEI. Wydawca: AJ, Warszawa 2015
Robert, Michel : Sekrety i metody Mistrza. Wydawca: AJ, Warszawa 2013
Rosie, Dirk Willem : Nowoczesny koń ujeżdżeniowy. Wydawca: AJ, Warszawa 2008
Skorupski, Krzysztof : Psychologia treningu koni. Wydawca: PWRiL, Warszawa 2006
Skulicz, Bronisław : Ujeżdżenie i skoki. Wydawca: PWN, Warszawa 1992
Szarska, Ewa : Badania laboratoryjne w treningu koni. Wydawca: AR „Crex” 1999

V. Awans na Trenera I

1. Trenerem I jest ekspert w reprezentowanej przez siebie specjalności:

- a. ujeżdżenia,
- b. skoków,
- c. wkkw,
- d. sportowych rajdach konnych.

2. Warunkiem awansu na Trenera I jest:

Wariant I

- a. trzyletni staż pracy w charakterze trenera,
- b. udokumentowanie karier sportowych swoich podopiecznych w postaci:
 - uzyskanych dwóch klas mistrzowskich w dyscyplinach wierzchowych
 - zdobycia czterech medali MP Juniorów lub dwóch medali MP Młodych Jeźdźców J, MP Seniorów,
- c. oświadczenie o tym, że nie było się skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 41 ustawy o sporcie (Dz.U. z 014 r., poz.715).

Wariant II

- a. pięcioletni staż pracy w charakterze trenera II klasy,
- b. wykazanie się udokumentowanym dorobkiem w pracy szkoleniowej i dydaktycznej – prowadzenie konsultacji jeździeckich, działalność publicystyczna, uzyskanie stopnia sędziego międzynarodowego, udział w krajowych i międzynarodowych szkoleniach i seminariach,
- c. doprowadzenie do stopnia instruktora sportu co najmniej dwóch wychowanków,
- d. ukończenie kursu awansowego na trenera organizowany przez Instytut Sportu lub inną uprawnioną do tego rodzaju szkoleń instytucję,
- e. oświadczenie o tym, że nie było się skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, o którym mowa w art. 41 ustawy o sporcie (Dz.U. z 014 r., poz.715)

DOSZKALANIE KADR INSTRUKTORSKO-TRENERSKICH

§ 1

Warunki oraz tryb przyznawania licencji szkoleniowca

1. Zorganizowane zajęcia szkoleniowe w zakresie sportu, związane z uczestnictwem we współzawodnictwie sportowym w jeździectwie mogą prowadzić wyłącznie trenerzy i instruktorzy sportu, po otrzymaniu licencji szkoleniowca PZJ.
2. Polski Związek Jeździecki przyznaje licencję szkoleniowca na wniosek osoby zainteresowanej.
3. Do wniosku o przyznanie pierwszej licencji szkoleniowca należy dołączyć:
 - dokument potwierdzający deklarowane kwalifikacje,
 - oświadczenie o tym, że ma się pełną zdolność do czynności prawnych oraz, że korzysta się z pełni praw publicznych,
 - dowód wniesienia opłaty licencyjnej.

Rozpatrywane będą jedynie wnioski zawierające komplet wymaganych dokumentów.

4. Licencja szkoleniowca PZJ zostaje przyznana na trzy lata na wniosek osoby zainteresowanej, złożony nie później niż rok od daty zdania egzaminu przed właściwą Komisją Egzaminacyjną na stopień instruktora lub trenera PZJ.

W sprawach nie objętych niniejszym regulaminem o przyznaniu licencji decyduje Zarząd PZJ na podstawie uzasadnionego wniosku RSJ.

5. Przedłużenie ważności licencji na kolejne trzy lata uwarunkowane jest odbyciem szkoleń określonych w § 2. Wniosek osoby zainteresowanej powinien być złożony nie później niż po upływie 6 miesięcy od daty wygaśnięcia poprzedniej licencji.
6. Szkoleniowiec, który ma przerwę w wykupieniu licencji PZJ może ją wykupić po odbyciu pierwszego szkolenia, ale pozostałe dwa szkolenia zobowiązany jest odbyć tak jak inni szkoleniowcy.

UWAGA: Ze względu na wprowadzanie nowego SYSTEMU SZKOLENIA KADR INSTRUKTORSKICH RSJ wprowadza jednorazową ABOLICJĘ: wszyscy, którzy mają brak ciągłości w wykupieniu licencji PZJ zobowiązani są do odbycia pierwszego obowiązkowego szkolenia prowadzonego przez członka RSJ a będącego warunkiem uczestniczenia w systemie doszkalania kadr- do dnia 31.10. 2017 r.. Po tym terminie w przypadku braku ciągłości w wykupieniu licencji PZJ odbycie trzech takich specjalistycznych szkoleń licencyjnych na przestrzeni roku będzie uprawniać do wykupienia licencji PZJ. Opłata za jednorazową Abolicję – według Cennika PZJ.

§ 2

System kształcenia ustawicznego kadr szkoleniowych PZJ

Systemowi kształcenia ustawicznego podlegają licencjonowani instruktorzy i trenerzy jeździectwa. Jest to program szkoleniowy służący wymianie doświadczeń i podnoszeniu kwalifikacji.

1. Cały proces szkolenia ustawicznego nadzorowany jest przez Radę Szkolenia Jeździeckiego, która przygotowuje plan szkoleń, ustala ich zawartość merytoryczną oraz listę wykładowców.
2. Wszyscy instruktorzy i trenerzy PZJ są zobowiązani do uczestnictwa w trzech Szkoleniach Specjalistycznych Licencyjnych w ciągu trzech lat. Ich zaliczenie potwierdzone certyfikatem jest warunkiem przedłużenia licencji PZJ na kolejne trzy lata.
3. Doszkalanie jest organizowane dla dwóch odrębnych grup szkoleniowców:
 - grupa I – Instruktorzy Jeździectwa Powszechnego PZJ i Instruktorzy Szkolenia Podstawowego PZJ.
 - grupa II – instruktorzy Sportu PZJ i Trenerzy PZJ wszystkich stopni.
4. Szkolenia dla I grupy organizują Regionalni/Wojewódzcy Koordynatorzy Szkolenia Jeździeckiego, a dla II grupy Rada ds. Szkolenia Jeździeckiego lub na jej zlecenie Regionalni/Wojewódzcy Koordynatorzy Szkolenia Jeździeckiego. Wszystkie szkolenia odbywają się w certyfikowanych ośrodkach jeździeckich PZJ.
5. Organizator Szkolenia Specjalistycznego Licencyjnego jest zobowiązany wobec PZJ do:
 - określenia grupy szkoleniowej, do której jest ono adresowane: grupa I - instruktorzy, grupa II – trenerzy i instruktorzy sportu,
 - przedstawienia Radzie Szkolenia Jeździeckiego szczegółowego programu szkolenia wraz z nazwiskiem/ami prowadzącego/ych,
 - podania kosztów uczestnictwa wraz z preferencjami dla szkoleniowców, którzy mają licencje szkoleniowe PZJ ,
 - podania nazwiska osoby odpowiedzialnej za ewidencję uczestników danego kursu/szkolenia i wydającej certyfikaty o ukończeniu szkolenia,
 - wniesienia opłaty 8% kosztu uczestnictwa od każdego uczestnika.

Organizator szkolenia, inny niż WZJ musi uzyskać potwierdzenie wpisania do kalendarza szkoleniowego WZJ-u, na terenie którego jest ono organizowane.

Po ukończeniu kursu/szkolenia organizator przesyła do PZJ listę uczestników zawierającą:

- imię i nazwisko
- PESEL
- pocztowy adres do korespondencji i adres elektroniczny uczestnika szkolenia
- podpis uczestnika
- datę i miejsce szkolenia
- podpis osoby odpowiedzialnej za wydanie certyfikatów

6. Z konieczności udziału w wymaganej akcji szkoleniowej zwalnia przedstawienie certyfikatu potwierdzającego udział w dowolnie wybranych akcjach szkoleniowych spośród niżej wymienionych:
- w praktycznych kursach/klinikach metodyczno-szkoleniowych organizowanych przez PZJ zatwierdzonych przez RSJ,
 - w kursach, klinikach organizowanych przez Międzynarodową Federację Jeździecką /FEI/ lub inne Jeździeckie Federacje Narodowe,
 - potwierdzony przez odpowiednią Jeździecką Federację Narodową staż szkoleniowy w zagranicznych ośrodkach jeździeckich,
 - wykazaniem się dorobkiem w pracy szkoleniowej, edukacyjnej lub udokumentowanymi publikacjami z zakresu metodyki treningu potwierdzonymi przez Radę Szkolenia Jeździeckiego.

II. Dyplom lub legitymacja potwierdzające uzyskanie wyższych kwalifikacji instruktorsko-trenerskich uprawnia do wykupienia licencji szkoleniowca PZJ na kolejne 3 lata.

Szkoleniowcy po ukończeniu 65. roku życia i udokumentowanym 30-letnim stażu pracy szkoleniowej otrzymują automatycznie uprawnienia do wykupienia licencji PZJ.

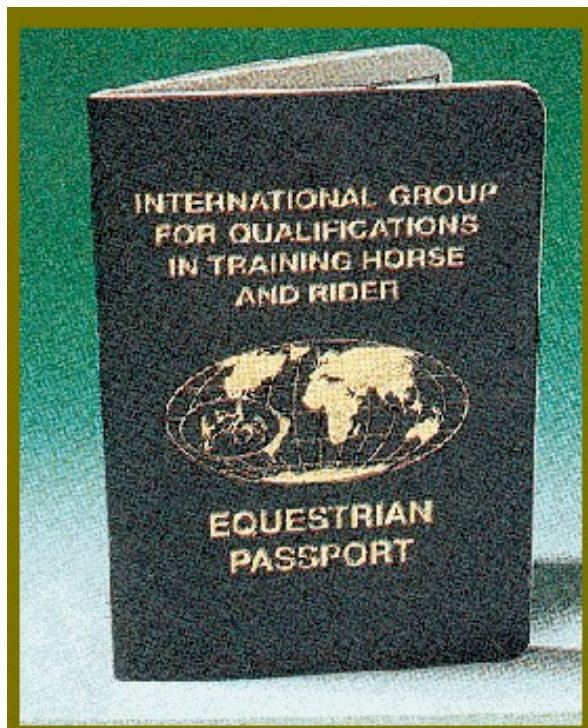
§ 3

Informacje ogólne

1. Do wniosku o wydanie licencji szkoleniowca PZJ należy załączyć:
 - a. scany certyfikatów udziału w wymaganej liczbie szkoleń lub scan dokumentu potwierdzającego uzyskanie wyższych kwalifikacji instruktorsko-trenerskich,
 - b. oświadczenie o tym, że ma się pełną zdolność do czynności prawnych oraz że korzysta się z pełni praw publicznych,
 - c. dowód wniesienia opłaty licencyjnej.
2. Polski Związek Jeździecki prowadzi ewidencję przyznanych licencji szkoleniowca.
3. Nazwiska osób, które zdobyły licencje są na bieżąco publikowane na stronie internetowej PZJ.
4. Każda osoba, która zdobywa licencję, otrzymuje jednocześnie w PZJ dyplom i kartę licencyjną szkoleniowca zawierające imię i nazwisko, rodzaj zdobytych kwalifikacji oraz czas ważności licencji.
5. Polski Związek Jeździecki za przyznanie licencji szkoleniowca pobiera opłatę wg cennika PZJ.
6. Cofnięcie licencji może nastąpić z takich powodów, jak np.: zachowanie niezgodne z Kodeksem Postępowania z Końmi, np. brutalne traktowanie koni, zgłaszanie do konkursów nieprzygotowanych do nich koni lub jeźdźców, stosowanie środków uznanych za doping.

W sprawach dyscyplinarnych stosuje się odpowiednio tryb postępowania dyscyplinarnego przewidziany w Statucie PZJ.
7. Osobie zainteresowanej, w sprawach dotyczących przyznawania i pozbawiania licencji podejmowanych przez Radę Szkolenia Jeździeckiego, przysługuje prawo odwołania się do organów dyscyplinarnych PZJ.

Equestrian Passport

Polski Związek Jeździecki od roku 2002 należy do międzynarodowej organizacji - **International Group for Equestrian Qualifikations (IGEIQ)**, zajmującej się ujednoczeniem szkoleń i podnoszeniem kwalifikacji kadr szkoleniowych w krajach członkowskich.

Organizacja ta określa poziom wymagań na poszczególne stopnie szkoleniowe i wydaje międzynarodowy dokument – **Equestrian Passport** – określający kwalifikacje szkoleniowców w sporcie jeździeckim.

Wyżej przedstawione polskie „Zasady szkolenia w jeździectwie” odpowiadają w pełni wymogom IGEIQ, i tak:

Equestrian Passport ustala cztery poziomy szkoleniowe, którym odpowiadają polskie tytuły zawodowe :

International Level 1 – instruktor sportu jeździeckiego, który nie miał udokumentowanej I klasy sportowej.

International Level 2 – instruktor sportu jeździeckiego, który miał udokumentowaną co najmniej I klasę sportową.

International Level 3 – trener II klasy jeździectwa, trener I klasy jeździectwa.

International Expert – trener jeździectwa klasy mistrzowskiej.

Absolwenci polskich kursów mogą przystąpić **do egzaminu teoretycznego i praktycznego przed międzynarodową komisją.**

Pozytywny wynik tego egzaminu będzie podstawą do wydania międzynarodowego paszportu szkoleniowego - **Equestrian Passport** – uznawanego w następujących 32 krajach: Australia, Austria, Belgia, Bermudy, Chiny, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Grecja, Irlandia, Izrael, Kanada, Litwa, Łotwa, Malezja, Niemcy, Nowa Zelandia, Norwegia, Polska, Portugalia, Republika Południowej Afryki, Rumunia, Słowenia, Szwecja, Szwajcaria, Węgry, Włochy, Wielka Brytania.

Paszporty IGEQ są uznawane również przez trzy międzynarodowe organizacje:

1. FEI – Międzynarodową Federację Jeździecką,
2. FITE (Federation Internationale de Tourisme Equestre) - Międzynarodową Federację Turystyki Jeździeckiej,
3. FRDI (Federation of Riding for Disabled International) – Międzynarodową Federację Jeździecką Osób Niepełnosprawnych.

Ujeżdżacz

Profesjonalny jeździec młodych koni

Polski Związek Jeździecki i Polski Związek Hodowców Koni wprowadziły w życie z dniem 01.01.2012 uprawnienia **UJEŹDŹACZA – profesjonalnego jeźdźca młodych koni**.

Jego celem jest:

- podwyższenie kwalifikacji osób przygotowujących profesjonalnie młode konie do sportu,
- wskazanie hodowcom jeźdźców potrafiących przygotować z sukcesami młode konie, aby ich praca hodowlana została wzbogacona prawidłowym zajęciem oraz zgodnym z zasadami wiedzy i wymogami sportu wstępnym treningiem młodych koni,
- poprawa dobrostanu koni.

I. Zasady uzyskiwania tytułu

1. Wszyscy kandydaci do uzyskania uprawnień **Ujeżdżacza** muszą mieć ukończony 21. rok życia.
2. Umiejętności praktyczne kandydaci mogą potwierdzić następująco:
 - a. Zawodnicy z dyscyplin A, B, C lub D poprzez wykazanie w karierze sportowej minimum I klasy sportowej,
 - b. Instruktorzy i trenerzy sportu jeździeckiego, którzy zdobyli w karierze sportowej minimum II klasę sportową oraz mogą się wykazać aktualną licencją lub instruktorzy szkolenia podstawowego, którzy zdobyli w karierze minimum II klasę sportową oraz mają ważną licencję.
 - c. Inne osoby mające referencje trenera lub instruktora jeździectwa z ważną licencją po zdaniu egzaminu praktycznego przed komisją PZJ i PZHK z udziałem osoby wystawiającej referencje.
Egzamin praktyczny jest zdawany na pięcioletnim koniu na poziomie odpowiedniej dla poszczególnych dyscyplin Odznaki Złotej.
3. Zakwalifikowani kandydaci kierowani są na teoretyczne seminarium unifikacyjne kończące się egzaminem teoretycznym przed komisją PZJ i PZHK. Po jego zaliczeniu nadawane są uprawnienia **Ujeżdżacza - Kandydata**.
4. Uprawnienia **Ujeżdżacza** nadawane są po trzykrotnym zajęciu miejsca wśród sklasyfikowanych par w konkursie finałowym MPMK - w różnych latach.
Warunek ten obowiązuje **wstecznie** – od pierwszych MPMK rozgrywanych w danej dyscyplinie.
W jednym roku kalendarzowym, niezależnie od liczby zajętych miejsc branych pod uwagę do uzyskania uprawnień ujeżdżacza, liczy się wynik osiągnięty tylko na jednym koniu w danej dyscyplinie.
5. Uprawnienia **Ujeżdżacza** nadawane są w określonej dyscyplinie:
 - Ujeżdżacz A – w ujeżdżeniu
 - Ujeżdżacz B – w skokach
 - Ujeżdżacz C – w wkkw
 - Ujeżdżacz D – w powożeniuO specjalizacji – A, B lub C świadczy liczba ukończonych konkursów finałowych w MPMK w danej dyscyplinie:
np. 3xA = ujeżdżacz A
2xB,+1xC = ujeżdżacz B,

2xA + 2xB = ujeżdżacz AB,

3xC = ujeżdżacz C.

6. Dopuszcza się możliwość zaliczania warunków równoległe – odrębnie w dyscyplinach olimpijskich i osobno w powożeniu
7. Uprawnienia **Ujeżdżacza** nadawane są na czas nieograniczony

II. Zasady ogólne

1. Polski Związek Jeździecki i Polski Związek Hodowców Koni przyznają uprawnienia **Ujeżdżacza** wraz z pierwszą licencją na wniosek osoby zainteresowanej.
2. Do wniosku o nadanie uprawnień **Ujeżdżacza** należy dołączyć: dokument potwierdzający zdobyte kwalifikacje oraz dowód wniesienia opłaty licencyjnej.
3. Pierwsza licencja zostaje przyznana na trzy lata.
4. Kolejna licencja ujeżdżacza zostanie przyznana na trzy lata na wniosek osoby zainteresowanej złożony nie później niż po upływie sześciu miesięcy od daty wygaśnięcia poprzedniej licencji. Do wniosku o przedłużenie licencji należy załączyć certyfikat udziału w jednym teoretycznym seminarium unifikacyjnym.
5. Powtórne otrzymanie licencji ujeżdżacza, która wygasła i nie została wznowiona w terminie, o którym mowa w pkt. 5. lub utraciła ważność z innego powodu, jest możliwe po wzięciu udziału w jednym teoretycznym seminarium unifikacyjnym i pozytywnym zaliczeniu kończącego go egzaminu teoretycznego przed komisją PZJ i PZHK.
6. Ewidencję przyznanych uprawnień **Ujeżdżacza** prowadzi Polski Związek Jeździecki.
7. Nazwiska osób mających ważne uprawnienia **Ujeżdżacza** są na bieżąco publikowane na stronach internetowych Polskiego Związku Jeździeckiego i Polskiego Związku Hodowców Koni.
8. Każda osoba zdobywająca uprawnienia **Ujeżdżacza** otrzymuje z PZJ dyplom i kartę licencyjną zawierające imię i nazwisko, rodzaj zdobytych kwalifikacji oraz czas ważności licencji.
9. Polski Związek Jeździecki za wydanie dyplomu ujeżdżacza pobiera opłatę wg Cennika
10. W przypadku negatywnej oceny działalności merytorycznej lub postawy etycznej **Ujeżdżacza**, CKE może:
 - wysłać do Ujeżdżacza list pouczający;
 - skierować Ujeżdżacza na seminarium doszkalające;
 - wystąpić o wykreślenie Ujeżdżacza z listy;
 - skierować sprawę do organów dyscyplinarnych PZJ.

Zasady uzyskiwania tytułu ujeźdźcy

- profesjonalnego jeźdźcy młodych koni

